

ni Szeged vonzáskörzetében, melyre sem okleveles, sem régészeti adatunk korábban nem volt.

LŐRINCZY GÁBOR – BENDE LÍVIA

357. Szeged, Horváth Mihály utca 8.

(Csongrád megye) Kk

2004. március 18. és május 7. között régészeti próba-feltárást végeztünk a telken, 150 m² területen. Megtá-
láltuk az 1879. évi nagy árvíz (tehát a feltöltés) előtti
járószintet, ami 2,75–3,10 m mélységben mutatkozott;
3,2–3,3 m mélységtől kezdődően kizárólag középkori
leleteket gyűjtöttünk; 3,5–3,8 m-en öt késő középkori
gödört tártunk fel. A gödrök eltérő nagyságúak, mély-
ségűek.

A leletanyag döntő többségében kerámiából (14–16.
sz.) áll. Találtunk továbbá állatcsontokat, fém-, üveg-,
csonttárgyakat, faragott köveket. Gyűjtöttünk kagyló- és
csigavázakat, salakot, faszenet.

A leletanyagot a Móra Ferenc Múzeumban helyez-
tük el.

NAGY DÁNIEL

358. Szeged-Kiskundorozsma, Hosszú-hát

(Csongrád megye) B, Sza, H, Á

2004. július 2. és október 31. között végeztük a Szeged
III. homokbánya területén nyilvántartott régészeti le-
lőhely (26/59, M5 45. sz.) lehatárolását régészeti
felügyelet keretében, majd a lelőhely megelőző feltá-
rását. 2004-ben 824 objektumot tártunk fel, 56 800 m²-
nyi területen. Így az 1999-ben folytatott ásatás²³ ada-
taival együtt összesen 72 800 m²-en 932 objektumot
tártunk fel, a lelőhelynek a bánya területére eső része
teljesen feltártnak tekinthető. A lelőhelyen négy, egy-
mástól távol eső kora bronzkori sír, szórványos kora
bronzkori telepjelenségek, egy ugyancsak kora bronz-
kori paliszád több mint 500 méter hosszan követhető
gödörsora, szarmata kori körárkos-halmos temető 48
sírral és településrészlet, egy 13 sírből álló honfoglalás
kori temető, illetve Árpád-kori településrészlet ke-
rült elő.

BENDE LÍVIA – LŐRINCZY GÁBOR

359. Szeged-Kiskundorozsma, Kettőshatár I.

(Csongrád megye) LT, Sza, A, Á

2004. április 26. és június 30. között megelőző feltárást
végeztünk az M43 autópálya 1+500 és 1+850 km-szel-
vénye, illetve a 1+850–2+000 km között.

A nyomvonal előzetes terepbejárása alapján az utób-
bi területen egy középkori település maradványait sej-
tettük. A feltárássra kijelölt részek humuszosítása során
kiderült, hogy a feltételezett régészeti lelőhelynek nincs
nyoma.

A nyomvonal 1+500 és 1+850 km-szelvénye között
egy eddig nem ismert, nagy kiterjedésű lelőhelyet fe-
deztünk fel (26/4; M5 Nr. 63=M43 5. lelőhely). Valószí-
nű, hogy a 26/4 számon nyilvántartott régészeti lelő-
hely²⁴ kiterjedése nagyobb az eddig ismerteknél, és a
szakdolgozatban leírt helytől mintegy 2–300 méterre É
felé túlnyúlik. Emiatt a 26/95 számú lelőhely által érin-
tett M43 autópálya nyomvonalán is észlelhetők a 26/4
lelőhely maradványai, így a jelzett és engedélyezett
nyomvonalszakaszon egyidejűleg történt mindkét lelő-
hely ott található részének feltárása.

A lelőhely Kiskundorozsmától É-ra terül el az úgy-
nevezett Kettőshatár úttól Ny-ra, mintegy 500 méterre.
A lelőhely Ny-i vége a Maty-ér egyik ágának K-i part-
ján, a mederre merőlegesen elhelyezkedő dombháton
húzódik. A lelőhely K-i vége a Kettőshatári úttal párhuz-
amosan elhelyezkedő vizes, mocsaras mederig ér el.

A tervezett nyomvonal mintegy 350 m hosszú, és
90 m széles területen érintette és veszélyeztette a régé-
szeti lelőhelyeket. A feltárt 31 422 m²-en összesen 848
régészeti jelenséget találtunk.

Feltártunk egy *kelta* edényégető kemencét.

A lelőhely középső és Ny-i részén egy Kr. u. 4–5.
századi település részleteit tártuk fel. Köztük hagyomá-
nyos tárolóvermeket, nagyméretű, egymásba ázott gö-
dörkomplexumokat, előtérgödörös kültéri sütő-főző ke-
mencéket, árkokat és épületrészleteket találtunk.

A 4–5. századi település helyén feltártunk egy kb.
300 síros *késő avar kori* temetőrészletet. A síroknak kis
része volt rabolt. Nagy többségükben jó megfigyelése-
ket tettünk a sírépítményekkel és a koporsókkal kap-
csolatban. Majd mindegyik sírban előfordult állatok láb-
hoz helyezése, gyakori volt az edénymelléklet, és több
sírban találtunk tojásmaradványt is. A viseleti és hasz-
nálati eszközök között a leggyakoribb lelet a vaskés és
vascsat volt, illetve a nőknél az orsógomb. A női sírok
többségében találtunk gyöngyöket és bronz, ritkábban
ezüst, vagy még ritkábban arany fülbevalókat. Néhány
női sírban tütartót és fémcsovecskét is találtunk.

A férfisírok egy részében bronz-, vagy ezüstvere-
tekkel díszített övet találtunk. Az övek legidősebb része
lemezes technikával készült, de nagyobb számban ke-

23 BENDE L.–LŐRINCZY G.: Kora bronzkori temető és település a kis-
kundorozsmai Hosszúhát-halmon. – Ein Gräberfeld und eine
Siedlung aus der Frühbronzezeit auf dem Hosszúhát-Hügel in
Kiskundorozsma. MFMÉ – StudArch 8 (2002) 77–107.

BENDE L.–LŐRINCZY G.–TÜRK A.: Honfoglalás kori temetkezés Kis-
kundorozsma-Hosszúhát-halomról. – Eine landnahmezeitliche
Bestattung von Kiskundorozsma-Hosszúhát-Hügel. MFMÉ –
StudArch 8 (2002) 351–402.

24 NAGY E.: Kiskundorozsma régészeti terepbejárás és településtör-
ténete. Egyetemi szakdolgozat 14.